

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: " " 36 " " 18 " " 10 "
In Străinatate: " " 48 " " 24 " " 12 "

DIRECTOR: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENȚIA LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a — 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancațese refuză. — Articollii nepublicați nu se înapoiază
Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este reponsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE

Brușela, 30 Ianuarie.

Ziarul Nord constată neîncrederea ce o găsește în Austro-Ungaria asigurările de pace ale Rusiei și zice: Această mefiență a făcut o impresiune neplăcută în Petersburg, pentru că de aci se conchide, că cei din Viena au trebuință de o dispoziție răboinică în vre-un scop oare-care. Dacă presa austriacă cere de la Rusia, ca prin fațte să și probeze iubirea de pace, la aceasta câtă a se răspunde, că Rusia până acum n'a întreținut nimic, ce ar fi putut turbura pacea. Toți bărbaiții speciali sunt de acord, că trupele rusești de la granițe nu sunt proprii pentru un atac. — Din contră, Nord acuză pe așa numita ligă de pace, că tinde să provoace pretutindeni un curent îndreptat contra Rusiei. Aceasta se vede de o parte în presiunea, ce se exercită din Viena asupra regelui Milan al Serbiei și care împiedică venirea la putere în Belgrad a unui guvern cu sentimente amicale pentru Rusia. Aceasta se vede, de altă parte, în hănuiala contra Rusiei, ca și cum ea ar voi să facă o lovitură fără veste în Asia. Evident că prin aceasta se tinde a împinge pe Turcia și pe Anglia în brațele alianței triple. În fine se întrebunțează toate mijloacele posibile spre a câștiga statele mici balcanice.

Mal departe Nord zice, că Rusia are tot cuvântul a privi cu neîncredere visita ministrului român Sturdza la Friedrichsruhe. În privința cesțiunii bulgare și a celei bosniace numita foaie declară, că Rusia nu vrea de loc să pue la îndoială pozițiunea legală a Austro-Ungariei în Bosnia și Herțegovina. Dar nu e nici un secret, că Austro-Ungaria, ce are numai dreptul de ocupațiune și de administrație, se gândește la anexarea celor două provincii. Sunt chiar oameni, cari susțin, că Austro-Ungaria își aruncă privirile departe dincolo de Herțegovina. Interesul Rusiei este opus acestor dorințe ale Austro-Ungariei.

Belgrad, 30 Ianuarie.

Ministrul președinte și ministrul de război generalul Gruici a dispus, ca șase ofițeri luați din toate armele armatei serbe să fie trimiși în Rusia, cinci în Austria și șase în Franța pentru a și completa studiile militare.

Londra, 30 Ianuarie.

Se vorbește că, vizita lui Sturza la Viena, spre a avea din nou o conferență cu comitele Kalnoky, are drept scop a se înțelege asupra mijlocului, discutat și în Berlin, de a asigura neutralitatea României în cazul când cesțiunea bulgară ar provoca un conflict serios.

Londra, 30 Ianuarie.

Standard atribute discursului ministrului președinte Tisza o mare însemnătate și zice: Poate este un ce nou în istoria Austro-Ungariei, că politica ei se unește cu cauza populară a libertății naționale: de aceea or-ce englez trebuie să simpatizeze cu Austro-Ungaria. Sentinela Balcanilor este anteluptătoru libertății în Europa orientală. Aceasta e un rol prea laudabil, ce dă Austro-Ungariei o forță morală, ce n'a avut-o nici când. Cu cât Anglia ține mai mult la mântuirea păcii, cu atât mai mult va fi gata a fortifica mâna Austro-Ungariei. Discursul d-lui Tisza se va citi în Anglia de toți cu mulțumire. Anglia dorește a vedea pe Bulgaria crescând și dezvoltându-se sub egida marilor Puteri militare din Europa centrală.

Roma, 30 Ianuarie.

Ziarul Opinione publică o scrisoare a unui căpitan englez, d. Thompson, care spune că Italianii nu trebuie să se mire, că acțiunea trupelor lor în Africa este până acum de un caracter așa de modest. Generalul San-Marzano n'are la dispozițiunea sa decât niște forțe d'abea suficiente pentru a ocupa punctul Saati și, după ce acest punct va fi fortificat, se va putea stabili, pe înălțimile de la Ajameta, o tabără pentru sezonul de vară. Dacă ar merge mai departe, ar fi curat un act de nebunie. Spre a ocupa Keren, s'ar cere trei-zeci și cinci pe mil de oameni. Căpitanul Thompson adaogă, că Abissinii de astăzi nu sunt cei asupra cărora a trium-

fat odinioară așa de ușor lordul Napier și aceasta este deasemenea una din cauzele rezervei prudente, de care autoritățile militare italiene dau probă astăzi în Africa.

Intr'adevăr este aproape sigur, că Italianii nu vor înainta în Abissinia, dar se vede că nici regele Ioan nu e dispus a ataca pe Italiani.

București, 21 Ianuarie 1888

«De când partidul național-liberal este la putere, toate silințele lui au avut de scop să asigure mersul regulat al regimului parlamentar și mai cu osebire libertatea alegerilor» — este una din prețioasele afirmări pe cari prințul Dimitrie Ghica, în tovărășie cu lipscanul Becheanu, le face într'al doilea manifest colectivist către alegătorii.

Ne-am oprit mult timp la această afirmațiune, și ne-am întrebat: ce-or fi înțelegând oamenii așa-tia prin regim parlamentar? fi-va sinceritate în vorbele lor?

* * *

Intr'un regim parlamentar, puterea legiuitoare este reprezentantul cinstit al poporului, iar miniștrii sunt delegații acestei puteri la cărmuirea țării.

Așa s'au petrecut oare la noi lucrurile, de când colectivitatea este la putere?

Toți căți trăim am văzut cu ochii noștri ce-a fost și ce s'a întâmplat.

Afară de marea mișcare a coalițiilor de la Mazar-pașa, cu alegerile de la Senat, când am mai avut, în acești 12 ani, un Parlament care să oglindească voința țării?

Lucrurile păreau atunci pornite în direcția unui adevărat regim parlamentar, dar din ziua când d. Ion Brătianu a pus mâna pe cetățuia puterii, de atunci s'a răsturnat formula regimului reprezentativ și, în loc de guverne parlamentare, am avut parlamente guvernamentale. Tot ce putea asigura guvernului majorității docile s'a executat cu un zel vrednic de o cauză înaltă.

În trecut, pe când prințul Dim. Ghica, ca președinte de Cameră, făcea elogiul lui Giambașu, era greu de luptat cu presiunea materială. Acum însă, pe când prințul Dim. Ghica, ca președinte al Senatului, acuză regimul de neuitată memorie chiar de viol, e foarte greu de luptat cu corupțiunea centralistă. În contra iurușilor îndrăgite ale bătaușilor te poți înarma și organiza rezistența materială, dar în contra otrăvirii clandestine a caracterelor, cum te mai poți lupta, omule, în nevoi?

* * *

În manifestul lor, oamenii stăpânirii ne spun că toate silințele (partidului) au avut de scop să asigure, etc. — și ce dovadă ne dau garanțiile din legea electorală.

Nu tăgăduim progresul ce s'a făcut cu această lege. Dar cine a combătut această lege? Dar nu ne întrețeam cu toții ca să sporim garanțiile, din cauză că cunoaștem presiunile imorale ale cărmuirii?

Deosebirea dintre noi și colectivități a fost, că noi nu ne-am mulțumit cu legea electorală, spre a dormi liniștiți, cu credință că

mersul regulat al regimului parlamentar este asigurat; — ci întreaga noastră luptă s'a dat pentru a se spori garanțiile libertății cetățeanului și a se întemeia năravurile guvernării de sine, prin modificări esențiale în organismul Statului.

La ce alt scop tindeau propunerile noastre de autonomie comunală, de neatarnare a magistraturii, de fixarea pozițiunii funcționarilor administrativi etc., etc?

În contra tutulor acestor propuneri, am avut până acum de adversari pe colectivități. Ei țin la atot-puternicia executivei. De ce? Manifestul nu ne-o spune. Atunci de ce ne spune, că toate silințele partidului au avut de scop să asigure mersul regulat al regimului parlamentar, și mai cu osebire libertatea alegerilor?

* * *

Scrisu-s'a și subscrisu-s'a acest al doilea manifest cu sinceritate? Nu ne este permis a pune la îndoială buna-credință, a nici unuia din comitetul central colectivist. Din contră suntem siguri că cei mai mulți cu prea multă bună-credință au iscalit manifestul.

Cine s'a ocupat de studiul firii omenești, și mai ales cu funcțiunile creierului, a avut ocaziunea să constate că lumea nu se resfringe în același mod în mințile tutulor. Când obiectul concret n'are aceeași culoare și aceeași formă pentru creierii tutulor, să nu ne mirăm că viața politică se oglindește atât de variat în capetele oamenilor. Să respectăm convingerile sincere, chiar când nu le împărtășim.

Am văzut pe mulți, când fulgerile și tunetele brăzdează văzduhul, aprinzând o luminărică de pașii și închinându-se cu credință la sfântul Ilie. Cu ce pietate făceam acest act când eram copii... Dar am mers la școală: lumina științei ne-a făcut să pătrundem unele taine ale naturii. Cât de maiestooasă este firea când o cunoști...

De ce să nu creadă și comitetul central că România e fericită, că mersul regulat al regimului parlamentar este asigurat, că libertatea alegerilor e virgina immaculată a partidului, că d. I. Brătianu este incarnația duhului sfânt? De ce? Așa se oglindește lucrul în creierii lui. Cu progresele culturii se va schimba și această credință, cum se schimbă zilnic pentru cei ce studiază legile firii.

Viitorul este al luminii, și noi avem încredere în acest viitor.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Berlin, 1 Februarie.

Consiliul federal a primit cererea de împrumut de 278,335,562 mărci ce guvernul german a prezentat, anunțând că fondurile acestea sunt destinate pentru un scop militar.

Proiectul de lege relativ la acest împrumut va fi supus azi chiar Reichtagului.

Sofia, 1 Februarie.

Prințul a sosit la Eski-Zagra după ce a fost acclamat pretutindeni pe unde trecea. Sgomotul s'a răspândit că principesa Clementina va merge incognito la Constantinopol. Acest sgomot nu e fundat; principesa așteaptă sosirea prințului la Filipopol spre a reintra în Sofia.

Petersburg, 2 Februarie.

Tarul a aprobat planurile relative la lucrările de apărare din Varșovia, Govna, Osovstok, și Batum.

Londra, 2 Februarie.

Se anunță din Viena ziarului Standard că autoritățile militare reclamă de la contele Kalnoky toată libertatea de acțiune pentru măsurile pe cari ele le cred necesare, afară numai dacă diplomația va face să înceteze înarmările Rusiei.

Conferințele militare și ministeriale, sub președinția împăratului s'au început din nou fără sgomot.

Guvernul e foarte incurcat în fața atitudinii echivoce a Rusiei, care face asigurări de pace dar continuă cu pregătiri militare.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

MIȘCAREA ELECTORALĂ

Vaslui. — D. Dim. Donici, președintele comitetului opozant, s'a plâns Regelui de arestarea lui Nic. Filip, proprietarul unui otel din Vaslui, ca vagabond. M. S. a ordonat cercetare.

Se vorbește că prefectul Lupașcu susține la colegiul III candidatura unui nou redactor al Voinței, cu totul necunoscut în localitate.

Turnu-Măgurele. — Opozițiunea susține candidatura d-lui Ang. Dimitrescu, redactor al Națiunii, la col. III.

Galați. — Candidaturele opozițiunii sunt următoarele: la col. I, d-nii Lascar Catargi și Virgiliu Poienaru; — la col. II, d-nii C. Ressu, G. Robescu, și M. Desliu.

D. G. Mihăilescu se prezintă ca opozant independent.

D-nii Cogălniceanu și G. Fulger sunt susținuți de administrație.

Bârlad. — Opozițiunea-unită a fixat următoarele candidaturi: — la col. I, d-nii I. M. Iepureanu, E. Vulpe, și I. Gălcă; — la col. II, d-nii G. Paladi, N. Nicolescu, și I. Fētu.

Guvernamentalii se prezintă astfel: — la col. I, d-nii M. Sturza, C. Balli, și Teodor Ioan; — la col. II, d-nii I. Sturza, St. Neagoe, și I. Codrescu.

București. — D. P. Buescu se prezintă, ca opozant independent la, col. I, — iar d. Vasilescu, secretarul camerei de comerț, candidează la col. II.

Se observă, că nici candidații opozițiunii, nici candidații guvernamentali, nu s'au proclamat în vr'o înfățișare publică.

CRONICA ZILEI

Numele crucișetorului comandat la societatea Armstrong Mitchel et Comp. va fi Elisabeta.

Numele celor trei canoniere de poliție comandate la societatea Thames Iron Work din Londra vor fi: Oltul, Siretul, și Bistrița.

D. Const. Malinescu, actual controlor la creditul agricol din județul Roman, este transferat în aceeași calitate la creditul agricol din județul Bacău, post creat prin bugetul anului curent, și d. Al. Giossan, fost controlor, este numit controlor la creditul agricol din județul Roman, în locul d-lui C. Mălinescu, transferat.

Societatea creditului funciar urban din București va ține adunare generală pentru operațiunile anului 1887 în ziua de 6 (18) Martie.

La ordinea zilei, între alte cesțiuni, e și alegerea a doi consilieri.

Anul acesta vor fi trimiși la școala navală din Brest 3 elevi pentru a urma cursurile acelei școli.

Concursul se va ține la 15 Aprilie a. c., în Galați.

Cu privire la crima de la Barla, Voința află că d. procuror C. G. Cociaș, găsind localitatea ore-cari instrumente, a cerut să se verifice de o comisie medicală dacă oare-cari semne de pe corpul decedatului ar fi de natură a convinge justiția că acele instrumente au putut să servească la săvârșirea crimei.

D. procuror-general a ordonat despropria cadavrului, care se va face azi la 3 ore și a și numit o comisie medicală compusă din d-nii d-rî Asaki, Babeș, și Șuța, cari să facă constatările necesare din punct de vedere științific.

La această operațiune va asista și un delegat al d-lui procuror general.

Obiectele cari au fost găsite în raionul căilor ferate române în al doilea semestru al anului 1886 și n'au fost reclamate până acum, se vor vinde prin licitație în ziua de 29 Ianuarie (10 Februarie), anul curent, la orele 2 p. m. în magasia de mărfuri de mare înțeață din gara de Nord, București.

Aceste obiecte consistă: în haine diferite, rufe, pălării, ghete, galoși, umbrele, bastoane, cutii, genti, cărți, mănăși, căciuli, șepci, evantaliuri, tabachere, scânduri și altele.

Se dă în întreprindere furnitura a 7.610 bucăți lemne rotunde de stejar, (stâlpi, diagonale, chingi, etc.) de lungimi variabile între 9 m. și 1.80 pentru înfățișarea de linie telegrafică speciată, care furnitură se va efectua la una din garele liniei București-Verciorova, cu anexele sale Titu-Tergoviște, Golești-Câmpu-Lung și Peatra-Râmnicul-Velcei.

Cauțiunea 1,200 lei.

Licitația ce era fixată pe ziua de 22 Ianuarie pentru vânzarea de veci, în corp întreg în centrul București, a mai multor moșii, s'a amânat pentru ziua de 26 Februarie, orele 9 și jumătate dimineața.

Gazeta oficială publică și azi un tablou da moșiele Statului cari se arendează pe periodul 1889—1894 și pentru cari se va ține licitație în ziua de 22 Februarie, orele 9 și jumătate dimineața.

În zilele de la 25 la 30 Ianuarie, orele 10 dimineața, se vor vinde prin licitațiune la primăria comunei Satu-Noi, din plasa Măcin, jud. Tulcea, următoarea avere sechestrată pentru neplata dărilor:

51 vaci, 30 boi, 1 buhaiu, 6 boi juncani, 2 bivolițe, și 26 mănzate, sechestrate de la d. Th. D. Theodorof pentru datoria de lei 5.000, către casa creditului agricol din județului Tulcea.

35 cai și iepe, 60 rimători, 26 dănați mici, 3 șire pae, 12 chile în de Dobrogea, 7 care arabale, 1 grapă de fer, 3 pluguri de fer Nr. 10, și 1 plug de fer cu două brazdare, asemenea sechestrate de la d. Th. D. Theodorof, pentru dări fiscale de lei 4.257, bani 40, către Stat.

Din cauza lipsei de concurență, neputându-se ține licitație în ziua de 15 curent, pentru carnea și pâinea trebuitoare spitalei militare din Iași, precum și pentru carnea trebuitoare companiei 4 sanitare și manutanței corpului 4 de armată, licitație va fi din nou la 1 Februarie a. c., orele 10 a. m., la compania 4 sanitară, în localul spitalei militare de la Copou. Acolo se poate vedea în toate zilele caetul de sarcine.

În ziua de 3 (15) Februarie 1888, orele 2 p. m. se va ține licitație la direcțiunea generală a căilor ferate române pentru furnitura a 70.000 kgr. cărbuni de lemn, predabili câte 7.000 kgr. pe lună, începând cu luna Martie 1888.

Pe lângă ofertă se va anexa și chitanța casieriei noastre centrale pentru depunerea unei garanții provizorii de 5 la sută din

valoarea furniturii; garanția definitivă va fi de 10 la sută.

La 18 Februarie, orele 10 dimineața, se va ține, în localul direcțiunii fortificațiilor (calea Victoriei Nr. 87), licitație pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidărie și terasamente ce trebuie să se execute în forturi, fără furnitură de materiale.

Toate deslușirile relative la aceste lucrări vor putea fi luate de amatori, la biroul direcțiunii, cu începere de la 1 Februarie a. c.

DECRETE

Sunt numiți și permuțati:

D. G. Petrovan, actual procuror la tribunalul Dorohoiu, judecător de instrucție la tribunalul Fălcui, în locul d-lui I. Pruncu. — D. Al. I. Liga, actual supleant la tribunalul Fălcui, în aceeași calitate la tribunalul Tulova, în locul d-lui P. R. Burdeanu, care trece în postul ocupat de d. Liga. — D. I. Em. Cologlu, actual substituit la tribunalul Dorohoiu, procuror la același tribunal, în locul d-lui G. Petrovan, înaintat. — D. Dimitrie P. Andreescu, substituit la tribunalul Dorohoiu, în locul d-lui I. Em. Cologlu, înaintat. — D. Dimitrie Drăghici, actual substituit la tribunalul Roman, supleant la același tribunal, în locul d-lui Gr. Buičiu. — D. C. Vasiliu, actual substituit la tribunalul Tulova, judecător al ocolului Pereschiv, județul Tulova, în locul d-lui C. Stroescu. — D. G. I. Bahrim, actual greier la tribunalul Tulova, substituit la același tribunal, în locul d-lui C. Vasiliu. — D. N. T. Bercea, actual ajutor de greș la tribunalul Tulova, greier la același tribunal, în locul d-lui G. I. Bahrim, înaintat.

DIN AFARA

Germania și socialiștii.

Sâmbăta trecută Reichstagiul german a început să discute legea contra socialiștilor. Deputatul Singer a citat o serie întregă de fapte spre a demonstra, că guvernul german întreține agenți de poliție, cari ei însuși comit crime și delicta, spre a se lăuda apoi că ei le-ar fi descoperit. Aceste fapte criminale, ce se aruncă în sarcina socialiștilor, servesc guvernului epre a motiva nouă rigoră contra socialiștilor. Singer a citat numele mai multor dintre acești agenți provocatori; discursul său a făcut asupra adunării o impresiune cu atât mai profundă, că el a comunicat colegilor săi o scrisoare de la autoritățile din Zurich, în care se confirmă acușările, aduse de refugiații germani din Elveția, contra agenților secreți Haupt și Schroeder, pe cari chiar acei refugiați i-au arestat și predat justiției.

Răspunsul ministrului Puttamer a fost destul de incurcat; el a trebuit să recunoască, că s'a servit de agenți secreți de o moralitate îndoișoare. Apoi ministrul a căutat să apere legea cea nouă de represiune; el s'a mărginit a desvolta punctele de vedere din expunerea de motive, zicând între altele: Cată să menținem dispozițiunile contra socialiștilor, pentru că ele au produs deja un efect favorabil; ele trebuie făcute și

mai riguroase, pentru că acest efect nu e suficient; trebuie să lovim fără scrupul, pentru că socialiștii, atacând instituțiunile fundamentale ale statului, se pun ei însuși în afara de lege și justifică toate rigorile.

Acest discurs n'a prea fost primit cu multe semne de aprobare. Adunarea pare a fi decisă a prelungi vechea lege contra socialiștilor și nimic mai mult. Insa important și prea caracteristic este faptul, ce pare a reeși din discursurile de mai sus, că guvernul german a jucat rolul de agent provocator. Mai toată presa independentă streină blamează purtarea guvernului german și asprimea ce propune contra socialiștilor. Insași *Neue Freie Presse* publică un arhicol, în care se zice:

„...Revelațiunile deputatului Singer, din care reese incontestabil, că guvernul german plătește în streinătate, în Elveția și în Franța agenți secreți, a căror misiune este, ca sub aparența de a fi coreligionari politici, să întrețină relațiuni cu agitatori democrați-sociali, să ia parte la debaterile din intrunirile socialiștilor și prin discursuri violente să facă elementele mai moderate de a ieși din rezerva lor, să lățească for socialiște — aceste revelațiuni sunt de natură a compromite legea contra socialiștilor, ca una dintre cele mai rele și mai abominabile legi excepționale, ce au existat vreodată. O lege, căreia victimele trebuie să fie mâinate prin asemenea mijloace, nu e numai crudă și inuștilă, ci este imorală în supozițiunile și în efectele sale.“

CORRESPONDENȚA „ROMANIEI LIBERE“

D-nu Ep. Peride

Călărași, 18 Ianuarie.

Ma! deunăzi s'a răspândit știrea că d. Peride va veni încurând aici ca prefect. O mișcare subită se produce în oraș și județ, la lățirea acestei știri, ca la aparițiunea vre-unei calamități, a holerei sau a locustelor, de pildă.

În realitate d-sa a venit, dar nu să rămână ca prefect, ci pentru a pune la cale alegerea unui senator în locul regretatului Scarlat Periețeanu. Această ingerință — afară din sfera isprăvniciei sale — nu trebuie să surprindă pe nimeni, căci densus la Galați este trimis prefect în *partibus*.

Se vedem dacă ialomitenii au cuvânt a se înspăimânta atât ca să aibă de prefect un om care a adus mai mult decât un serviciu acestui județ, fie prin calitățile sale filantropice d'a îmbogăți în scurtă vreme asociații săi administrative, fie prin introducerea *cazialmaelelor* în daravările sale sociale-politice.

Intru cât mă privește, or de câte ori am avut ocaziune a vorbi câte ceva despre d. Peride ca om public, — și un om eminent ca d-sa îi procură des această plăcere — am spus-o în termeni amicali și fără subînțelesuri, precum și azi numai dintr'un sentiment de dreptate m'am hotărât a-i lua apărarea contra tuturor. Din nenorocire puținii săi amici totdeauna mi-au imputat că'm vrut mai mult a-l persifla decât a-l scoate în relief prețioasele sale calități.

Pentru a preveni interpretările reușcioase

ce unii s'ar încerca se dea acestor câte-va rinduri, mă vîd silit se declar de la început că, acum ca și altă dată, n'am intențiunea d'a înegri simpatia sa persoană. Chiar dacă vr'o slăbiciune sau interes meschin m'ar îndemna la așa ceva, n'aș putea ajunge la scopul dorit, pe simplul și puternicul cuvînt că coloarea d-lui Peride îl pune la adăpostul unor asemenea culpabile încercări.

Se zice că în zodia în care s'a născut d. Peride bunul Dumnezeu imita servil pe Giulio Romanul, adică făcea abuz de coloarea neagră. Urșitorile, compătimitoare, prezentându-se la leagănul brunel creaturii, ziceau în cor: E prea târziu ca să măl putem îndrepta lucrul, dar dacă ești condamnat a simți ca omul sub o pede întunecoasă, te urșim să fi apt la toate și or ce vei comite și orice turdărit țî-s'ar arunca pe față, să nu pați nimic, să nu îți rămână nici o pată pe obrazul tău. Ca răzbunare contra nesăbuiței cerești, adoară vițelul de aur.

Așa să fie!

Astfel a și fost.

D. Peride a făcut de toate și toate le-a făcut bine.

În tinerețe a fost telegrafist îndemănat, căpitan de poste distins; mai târziu ingrijitor de moșie, prefect, și inspector al creditelor agricole; precum ar putea să fie — dorind să și schimbe meseria — medic bun, preot cucernic, sau jurat îndrăneț.

Meritul său este cu atât mai mare cu cât toate acestea le face fără cel mai mic studiu prealabil. Și ce îl trebuie să și încareze capul c'o greutate netrebnică când și cu atâtea ce are, cercul în care moșmă d. Peride îl găsește destoinic la toate? — Binevoitorii săi chiar i-au recomandat cea mai completă ușurință pentru extremitatea superioară a corpului său, căci are un gât subred ca d'alcarazas, adică unul din cele găturii de carl disperă artiștii și cari făceau delicioase călărilor pe timpul Bastiliei.

Pentru că pretențiunile oamenilor sunt multe și vari, și spre a fi gata să satisfacă orice curiozitate și-a făcut protologia în pensionatul Caludy din Galați, în curs de 11 luni, apoi a intrat la telegraf unde a continuat, cu foarte mare succes, studiul *fizico-electric*, cum singur se exprimă în sincerul său limbajii akakian.

D-lui Peride ca om public, — cum îl considerăm aci de la început până la sfârșit, — i se impută multe de numeroșii săi inamici. Treceam aci unele din acuzațiile ce i-s'aduc:

1° Se învinovățește că venind la prefectura acestui județ s'a înconjurat de oameni c'o cînste problematică, cu cari apoi s'a asociat la exploatarea județului, furnizând din imprimatele tovarășiei cu prețuri fabuloase și forțat tutor comunelor din județ și că repositat Jeleucu, fost ajutor de subprefect, a fost destituit, după intervenirea justiției, căci s'a prins vînzînd 300 kile orz și, pase-mi-te, n'avea drept ca funcționar a face comerț. Sirmanul, izbit pe ne drept (orzul fiind administrativ) și amarăciunea că acei pe cari i-a scăpat i'a lăsat pe drumuri, i-a ros zilele.

2° Că ar fi dat baluri pentru ajutorul saraților și pentru înființarea unei bibliotecii, ale căror bilete de intrare se vindeau de câte cinci șase ori nefiind nici nominalmente nici numerotate, vînzînd la destinație aproape numai valoarea acelor bilete cari se prezentau la intrare în seara de bal.

3° Că în fiecare an, cu ocazia alegerilor comunale și a recrutației, se șopteau de *taxe de confirmare și de certificate de scutire*.

4° Că cu 20,000 zile de prestațiuni întrebuințate la țărea unui cot al Ialomitei, s'a săpat numai câțiva metri de pămînt, lucru de 500 zile, larg calculat.

5° Că s'ar închina numai la bani.

6° Că, în fine, ar fi venit aici foarte sărac și că ar fi plecat cu geamantanul plin face?, Vincenetta, într'un superb avînt, spune cu fîrie că l va ocroti Dumnezeu și mama lui. Jupân Claude, mișcat de vorbele fetei, i întinde brațele mînuind-o fiica sa; — și acum el i pledează cauza, îndemnînd pe Thome să lase mîndria și să facă fîcirea copiilor; — i aruncă pe Vincenetta în brațe, zicîndu-i: „aide, fiu tată mare!“.

Cu rezervele de mai sus, și considerînd-o ca o simplă idilă închipuită, afară de orice considerațiune de zugrăvire de moravuri, Vincenetta negreșit că e frumoasă, are scene care mișcă destul de adînc și, mai presus de orice, e scrisă în versuri escelente, îmbrăcînd cugetări alese, pe care traducătorul le-a dat cât se poate de bine după un original perfect făcut.

Interpretarea a fost escelentă, afară de un singur rol, al Marcellei, dat, nu știu de ce, d-nei Eufrosina Popescu. Dacă m'i s'ar cere părerea mea întregă asupra acestei veterane a scenei noastre, aș spune limpede că n'ar mai trebui să apară înaintea publicului; fie ce om, ca și fie ce lucru, la vremea și la locul lui. Am spus și altădată că respect pe *odinoară* al d-nei Popescu, dar atîta tot; — stăruința d-sale d'a mai juca începe a mă face să crez că nu se poate vedea pe sine, și m'i dă bănușii și asupra aceluia trecut prea lăudat. În orice caz, de voiește neapărat să iasă pe scenă, iasă în melodrame, ca *Crima celebră*; acolo mai merge; — jocul său *cliech*, vorbirea-i cântată, declamatorie și roabă veche școlae sunt acolo într'un cadru mai potrivit. Dar în piese moderne mai subțiri, mai ales în drăgălășii ca Vincenetta, felul cum interpretează d-na Popescu e o pată care sare în ochii orcu.

când a părăsit prefectura pentru inspectoriul creditelor agricole.

Hei, bîrfitorii de meserie! Admițînd că toate acestea s'adeverate, ce concluzii favorabile voe puteți trage d'aci?

Orzul în cestiune a fost făcut cu parole nunciate sau *de dăruință*, și darul nu se poate refusa fără să risca a fi considerat de om fără tact; iar imprimatele au fost eșite din imprimeria județului, pentru care antreprenorii, fie ei or cine și asociați cu or cine, au plătit chiria regulat. Vă probez chiar cu contracte de închiriere că secretarul comitetului, cumnatul său exubprefectul, și prefectul n'au fost amestecați, pentru care lucru eu îi blamez. Din contră pentru învinuirea ce l aduceți în astă privință eu mă acceptam să aplaudați, alt-fel nu sunteți consecinți — Oare nu sunteți tot voi aceia cari strigați că comerțul și industria sunt în mâinele străinilor?

De unde dar găsiți că un prefect care ia inițiativa desrobirii comerțului național, face rău obșcel, când, pentru atingerea patrioticului scop, își pune în risc propriul său ban și odihna? Unii spun că, foarte compromis în afacerile de spirit, a vrut să și scoată din capete în întreprinderi comerciale. Cei mai mulți însă nu admit că în aceste daraveri ar fi pierdut să angajeze altceva decât odihna sa. — Dar căinți latră, carele cu orz... ba nu, caravana trece.

D Peride a dat baluri a căror scop a fost așa de nobil încât cu rizecul d'a rămănea să lupt singur — fie chiar și contra d-sale, — eu susțin și cred că toți banii s'au dus la destinație. D-sa avînd deplină credință în sine n'a crezut de cuviință să ia acele mici măsuri de control cari umilesc omenirea. Liber să nu crează nimeni în curătenia extremă a moravurilor sale, dar să împingă lucrul până acolo încât să l pună pe el însuși în bănușială, acesta este impiu, este contrariu moralei creștine.

În ce privește alegerile comunale nu cred c'ar putea cine-va să probeze că d. Peride s'a amestecat în atribuțiunile comitetului permanent, cu toate strigățiile primarului comunei Ulmu că l-ar fi costînd 20 napoleoni confirmarea sa. Mai ridicolă este a doua acușare cu certificatele de scutire la recrutație. Este, paici, de notarietate publică că d. Peride nu este doctor și prin urmare n'a putut libera nici un certificat. Mai mult, din sutele de asemenea certificate d-lui a rupt unul în public, și oamenii bine intenționați, trebuie să țină seamă de acest act de curagiu.

Dacă inginerul județului a lucrat ceva sau nu cu cele 20,000 zile, asta nu poate privi pe d. Peride, care n'a dat nici un bilet oamenilor ale căror zile de prestație s'a trecut făcute acolo; deci și această acușare cade de sine.

D-lui singur răspunde că *banul* este zeul cel mai aproape de om și care, avîndul, îi dă servicii imediate și concrete. Vina sa este dacă urșitorii l-au condamnat la această credință?

Ma! avem o ultimă acușare și care este și mai absurdă ca toate cele-lalte. Susținîndu-se c'ar fi venit sărac n'ar fi nimic, dar să l învinovățești c'a plecat cu bani, trece de mărginile și celui mărginit bun simț. Am răspuns contradicțiilor săi, că el făcînd economii, punînduși punga și obrazul în pericol, logic era să lase banii, plecînd, acuatorilor săi? Ei m'i au tăiat firul apărării cu vecinul lor refren: „Nici cu banii nici cu obraz n'a venit în Ialomita, și, prin urmare, n'a avut ce pune la n-cercare!“.

Dușmanii săi sunt și mai slabi când îi aduc acușări asupra faptelor sale curat politice. De pildă, s'acuşă că înaintea alegerilor comunale, ar fi jurat, într'un beciu, moartea lui Poenaru și că a și aruncat pe uimerii lui Poenaru un San-Benito. Imediat a dresat un proces verbal prin care a

cerut să fie autorizat a trata și cu opozițiunea care este superată pe Poenaru și care, în urma sondărilor făcute, a acceptat să lupte în acest sens. Zis și făcut. La alegerea consiliului general opozițiunea a luptat alături cu cel de azi colectivisti plus că d. Peride a mai adus pe toți judecătorii din Bucuresci și Galați cari votează aici.

Sciți ce ne a răspuns d. Peride asupra acestei imorale căsătorii? — *Toți oșanșii cari se pleacă în colectivitate trec!*

U. C.

ECOURI STREINE

In pădure. — Din Lugos în Banat se scrie: Pădurarul Trăila Ardeleanu, mergînd într'o zi prin pădure, dete peste niște hoști de lemne. Erau George Torna, și Vasilie Babșa, nevasta acestuia și o fată de 12 ani a lui Torna. Ei vreau tocmai să încerce într'o sanie lemnele tăiate. Pădurarul îi somă să l urmeze, dar el se opuseră; a tunci Ardeleanu își ridică pușca spre a și repeta somațiunea. În acest moment Torna se repezi la el și ridicînduși toporul îl lovi cu atata putere, încât Ardeleanu căzu în zăpadă cu capul zdrobit. Asasinul era să și ascundă victima în zăpadă, dar zăbind doi oameni apropiindu-se, sări în sanie cu tovarășii săi și fugi. Cel doi streini recunoscură pe pădurar, se luară după urma saniei și în câteva ceasuri puseră mîna pe ucigașul, care acum își așteaptă pedeapsa.

Foc. — După cum se anunță din Varșovia, au ars nu de mult 100 de case în orașul Lokow, locuit aproape numai de ovrei. Mai mulți oameni au pierit în flacări. Pașubele sunt foarte mari, căci mai nimica nu era asigurată.

Ungurii își părăsesc în mare număr fericiți lor patrie, pe când guvernul din Pesta caută a face Ungurii noui și din pietri. Foile unguerești spun, că toate pușcăriile sunt pline de fugari maghiari, cari erău să treacă granița spre a se duce în America, fie ca să scape de oștire, fie din cauza mizeriei.

Ostași mititei. — Tribuna din Sibiu scrie: Nevasta unui biet țeran din Licea a născut zilele trecute de odată trei băieți sînțoși. Bietul om era să fie lovit de dambla după acest dar cereș și se tot gîndea la mîmăliga cea multă, ce o vor mânca odată băieții. În cele din urmă își aduse aminte de mila împăratului, și el i adresă o petiție rugîndu l să l trimeată vre-un ajutor, căci la urma urmelor mititei tot «cătanele împăratului vor fi.»

Bir nou. — Între altele, parlamentul german a primit o petiție, în care se propune crearea unui *impozit pe corsele și turnure.* — Aviz financiarilor noștri!

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

Jud. Braila

Un August Frank, german, în etate ca de 40 ani, fără profesiune și fără domiciliu stăbil, aflîndu se în seara de 12 curent, într'un stabiliment public (ciainic) din orașul Brăila, a încetat subit din viață.

După cercetările făcute s'a dovedit numai că el era de curînd venit în Brăila, dar nu se știe de unde.

* * *

FOIȚA „ROMANIEI LIBERE“

— 21 Ianuarie 1888. —

CRONICA TEATRALA

Vincenetta, dramă într'un act în versuri de Paul Barbier, tradusă (tot în versuri) de d. Edgard T. Aslan. — Francesca, principesa de Rimini, tragedie în 5 acte de Silvio Pellico, tradusă în proză de d. T. Dunka.

Paul Barbier supărat, se vede, ca și alții de modul cum Zola a zugrăvit pe săteanul francez în *La terre*, a luat asupra-si să contrazică pe romanul acesta — n'a născut însă o documentară și exactă pildă, pe care s'o fi așternut însă într'un romanț, ci a voit mai bine să scrie în versuri o mică idilă de la țară. — Vincenetta. Nu e locul să se spună aci dacă culorile din *La terre* sunt cele adevărate; desigur însă că cele din Vincenetta sunt fanteziste. Ca ori-ce răspuns iritat, piesa lui Paul Barbier depășește limita, exagerînd într'o parte ceia ce a crezut exagerat într'o parte contrarie la protivnicul său; — deci, sentimentalismul din piesă, ca și modul cum sunt exprimate

simțirile personajelor fiind ultrate, toată producțiunea e ceva voit, de comandă. — un fel de sirop care place, fără îndoială, dar sirop în puterea cuvîntului. Incolo, punctul de plecare și desnodămintul sunt simple, firești, fără pretenție. — Sylvain, fiul bogatului cultivator Jupân Claude, iubește pe Vincenetta, fiica lui Thome, muncitor la Jupân Claude. Sylvain ar voi s'o ia de soție, dar tatăl cât și mama lui se opun; băiatul le mărturisește că în curînd va avea un copil de la dînsa, dar furia bătrînului tot nu se potolește. Marcella, soția lui Claude, zice lui Sylvain să i aducă pe Vincenetta ca s'o cerceteze; fata știe să spună lucrurile atît de cald și de nevinovat, încât bătrîna e aproape căștigată în partea sa. Tatăl Vincenettei află de relațiile fetei sale cu băiatul și, în disperarea sa, ar fi ucis-o de nu s'area Sylvain în ajutorul ei; — aceasta, neputînd înduioșa pe tatăl său, hotărîște să părăsească pe părinții săi, plecînd cu Vincenetta. Dar Jupân Claude apare și, într'o isbucnire de mînie, căpțușită cu dragoste părintească, zice fiului său că poate pleca, dar i dă în șcire că, în același timp, va spulbera tot avutul său, dînd foc casei, desgropînd butașii de vie, tîind pomii din livele. Între iubirea sa și între disperarea tatălui său, Sylvain nu știe ce să hotărască; atunci Vincenetta i zice să rămăie, și că mai bine pleacă ea cu părintele său din casa lui Claude. Sylvain rămăie. Era o deslegare, dar prea sfășitoare; — autorul a găsit alta, mai blîndă, mai simplă și care mîlumește pe toată lumea. În minutul când Vincenetta pășia afară din cuprînsul casei, Marcella esclamă: „dar copilul ce se va

vocea d-sale l'ar ajuta însă și în vorbirea joasă, cum îl ajută în cea ridicată, căte intențiuni și nuanțe studiate cu grijă ar fi fost căștigate de public, înloc să fie pierdute pentru unghiurile mai depărtate de scenă l.

D-nu I. Petrescu (Thome) e în adevăr fără preț în teatrul nostru, așa de bine reușește să ne dovedească mîncă și isbîndă chiar și în rolul de mărimea lui Thome din Vincenetta.

Auziam Marți seara pe un prietin, fin observator în materie, făcînd o observațiune generală tuturor interpreților. Zicea că pentru niște săteni, fie și chibauri, prea se vedea multă distincțiune și studiere aleasă în jocul artiștilor. Așa este, dar vina nu e a lor; artistul dramatic, oricît ar voi, sau ar putea crea dela densus, e legat de rol, de tonul general dat de autor, și, anume în Vincenetta, cine strică dacă personajele vorbesc și făptuiesc într'o atmosferă mai ridicată decât cea adevărată? Paul Barbier însuși n'ar putea susține că el nu e vinovat.

Odată cu Vincenetta, s'a jucat Francesca principesa de Rimini, vestita tragedie a lui Silvio Pellico.

Am zis vestită cu intențiune. E curios cum ușor poți fi nedrept cu piese de soiul acesta. Ascultam Marți seara și simțiam în dreapta, în stînga, înainte, înapoi, pretutindeni o răceală, o esprimate de desluisune prin gesturi și mișcări nervoase, în genere o atențiune resemnată, obosită; — iar la eșire căți-va ziceau destul de tare: „ne-am plihțisit, e grozav, parcă nu se mai sfârșia... Și unul, mai

Jud. Cevurului

Trei locuitori din Bărlad, veniți în orașul nostru ca să-și vândă niște vite, au tras în gazdă la o casă din obor, unde în seara de 15 s'au culcat astupând soba înainte de ce jaratele erau trecute. A doua zi, toți trei au fost găsiți morți.

Toi asfixiați de sobă au murit Sâmbătă noapte două copile în casa din calea Basarabiei, vis-a-vis de berăria Helm. — (Galați).

Jud. Gorj

În seara zilei de 6—7 eurent, individua Ana, soția locuitorului Gheorghe B. Anocica, din comuna Secel, voină a pune gaz în lampa, a luat foc atât gazul din lampă cât și cel din sticlă de unde punea și, întinzându-se focul pe numita individă și pe fiul său Constantin, femeii i-a ars mânele și a doua zi a încetat din viață, iar copilul fiind mai puțin ars s'a trimis în căutarea spitalului județian.

Femea Maria, soția lui Iordache Opriță, din comuna Brădiceni, plaiul Vulcan, în noaptea de 7 spre 8 eurent, pe când venea de la comuna Teleşti, unde fusese la niște rude ale sale, a trecut o punte peste apa Bistrița și, din întâmplare, a căzut în apă. Din apă a ieșit, dar din cauza gerului nu a putut urma drumul decât ca veri-o 40 metri și a încetat din viață.

Jud. Ialomița

În ziua de 19 Decembrie individul Răducan Șincă, servitor, din comuna Fundu-Crăsan, plecând cu o căruță cu două cai la gara Lehliu pentru a lua pe stăpânul său aristide Constandopol, ce venea cu trenul din București, a răstăcit drumul și tocmai când traversa linia ferată a fost lovit de tren, și aruncat mort în zăpadă; caii sperându-se au mers pe linie înainte și, fiind ajunși, au fost și ei tăiați.

ȘCOALA FISIOCRATILOR SAU SISTEMUL AGRICOL
Dupe Fred. List

Dacă marea încercare a lui Colbert ar fi reușit, dacă revocarea edictului de la Nantes, faptul lui Ludovic al XIV-lea și patima sa pentru glorie, desfrânările și risipele succesului său n'ar fi stăruit seminația semănată de Colbert, dacă prin urmare, s'ar fi format în Franța o clasă compusă din avuți manufacturari și din avuți neguțatori, dacă norocite împrejurări ar fi făcut să treacă bunurile clerului în mâinile burgheziei și astfel să iasă la lumină o a doua Cameră energetică sub demulul căreia aristocrația feudală să fie prefăcută, sistemul fisiocratic nu s'ar fi născut. E învedereat că acest sistem fusese conceput în situația Franței în epoca când el apăru, și el a fost închipuit numai pentru acest Stat.

Cea mai mare parte a pământului în Franța se afla atunci în mâinile clerului și ale nobilimei. Țăranii cari îl cultivau lungeazău în servitute (iobăgie) și sub regimul supunerii personale, prada fiind a superstiției, a ignoranței, a lenei, și a lipsei. Aceia în mâinile cărora se afla instrumentul producției, fiind dedați cu totul la petrecerile lumești, nu aveau, nici inteligență, nici gustul agriculturii; aceia care conduceau plugul erau lipsiți de toate mijloacele intelectuale sau materiale pentru îmbunătățirile agricole. Apăsarea sub care instituțiile feudale făceau să geamă agricultura era mărită prin nesătoasele cereri ale monarhiei de la producători, cereri cu atât mai grele de satisfăcut, cu cât nobilimea și clerul erau scutiți de impozite. În

ast-fel de împrejurări, industriile cele mai însemnate, adică acelea care se întemeiau pe producția agricolă a țării și pe consumația marelui populi, nu puteau să se desvolte; numai acelea puteau să se desvolte; numai acelea puteau prospera, care procurau obiecte de lăces claselor privilegiate. Comerțul exterior era mărginit prin neputința în care se aflau producătorii, material de a consuma mari cantități de produse din zona caldă și de a le plăti cu escendutul produselor lor; comerțul interior era înăbușit de către vămile care despărțeau provinciile una de alta.

Este foarte natural, în o astfel de stare de lucruri, ca cugetătorii după ce și-au dat seama despre cauzele sărăciei ce domina, să se convingă că, pe atât timp cât agricultura nu va fi descătușată, pe atâta timp cât posesorii pământului și ai capitalurilor nu se vor interesa de dânsa; pe cât timp țăranii vor fi cufundați în supuneră și după ei ideile de reformă politică și religioasă s'au acoperit cu vëlul sistemelor filosofice. După exemplul filosofilor din timpul și din țara lor, cari în mijlocul corupției Franței, căutau o consolațiune în întinsul câmp al filantropiei și al cosmopolitismului, ca și un tată de familie care eruinat și în desperare se duce la cărciumă ca să și uite nevoile. Fisiocrații se înamorară de principiul cosmopolit al libertății comerțului ca de un leac care ar vindea toate boalele țării. După ce au adunat din vîzduh această idee, dânsii cercetară mai adânc și aflară că venitul net al pământului este o bază conformă cu vederile lor. Atunci fu construit acest sistem: „Numai pământul dă un venit net; deci agricultura este unică fontană a avuției;”

inacsimă din care se deducea însemnate consecințe. Mai întâiu, tot edificiul feudal trebuia să se surpe, și aceasta conform cu interesul proprietarilor fonciari chiar; apoi teate impozitele trebuia puse numai pe pământ, acesta fiind fontana a toatei avuții și în acest mod se sfârșia situația privilegiată a nobilimei și a clerului care astfel ar fi supuși la impozite; în fine fabricanții formați o clasă neproductivă care nu avea să plătească nici o tacsă, din care iarăși nu mai aveau pentru ce să ceară protecțiunea Statului, și acest lucru aducea cu sine suprimarea vămilor.

Cu un cuvânt, s'a alegant la argumentele și la dovezile cele mai absurde spre a proba marile adevăruri ce se propuseseră de a se întemeia.

Despre națiune, despre gradul ei de cultură și despre situația sa față cu celelalte popoare nici nu se putea să fie vorba, — după cum învăță *Enciclopedia metodică*, buna stare a individului atarnă de la aceea a geniului omenesc. Nu mai existau prin urmare nici națiuni, nici răboai, nici restricțiuni comerciale din partea străinătății: istoria și experiența erau neluate în seamă și schimbate.

În acest sistem se găsea marea avantajă ce părea că combate sistemul lui Colbert și privilegiile manufacturilor în favoarea proprietarilor de pământ, atunci când loviturile se îndreptau mai cu deosebire contra privilegiilor acestora din urmă. Bie-

tiștii noștri, care duc în spatele lor aproape tot greul Teatrului Național.

Negreșit, în puținul timp de care au dispus, în raport cu importanța rolurilor, toți, în măsura și după mijloacele proprii, au îndeplinit minuni, — nu însă de acele minuni care îi fură atențiunea, silindu-te să nuși în plata Domnului piesa, să te ocupi numai de interpretare. Și desigur, de ne vom duce cu gândul la acel *sumum* până la care se pot ridica numai marii interpreți ai veacului, vom avea încă multă, foarte multă vreme de așteptat, până ce diferența, în cel mai bun caz, să nu fie o decepțiune prea amară. Nu știu cum, dar îmi aminteam Marți, după reprezentație, pe unii artiști ce au trecut pe la noi, și, ajutat de notițele ce am cules vîzîndu-i, ori citind despre dînsii, lăsam în voie închipuirea să-mi dea măcar o palidă iconă despre acea neasămuită trinitate, Ristori-Salvini-Rossi, care, la Florența, a jucat odată pe *Francesca de Rimini*!

Nu vîi să stăruiesc asupra acestui punct căci așa și nedrept. Marți seara piesa a fost jucat în beneficiu, — ceea ce însemnează că n'a putut fi coaptă bine. Aproape la toate beneficiurile, artistul beneficiar se îngrijește de ceva nou, cu care să atragă publicul, și pregătește reprezentația, uneori printre picături, alteleași ceva mai pe îndelete, în orice caz destul de grăbit, și dar toți interpreții au drept să fie cruțați, dându-li-se un termen până când să poată doști bine rolurile. Numai atunci, presintîndu-se cu un lucru deplin isprăvit, se poate cerceta, în perfectă libertate de apreciere, în ce chip și până la ce grad de măiestrie au realizat, sau ar putea să realizeze mai bine creațiunile lor. Mai înainte, însă, a intra în amănunte, ar fi să faci numai o critică — limonadă de ocazie, — și aceasta nu voiesc, căci e vorba de patru dintre ar-

te — TEATRE — BALURI

Teatrul Național — Soc. dramatică, Joi 21 Ianuarie pentru a doua oară se va reprezenta *Erancesca, principesa de Rimini*, tragedie în 5 acte de Silvio Pellico, tradusă din italienește de d-nul T. Dunca.

Vincenetta, dramă în un act în versuri de Paul Barbier, tradusă în versuri de d-nul Edgard T. Aslan.

MAINOU

Primul-ministru, enervat de protestele electorale adresate Suveranului, s'a retras la Florica, dând ordine ministrului de interne să facă cum crede că e mai bine, dar pe propria răspundere.

D. Dim. Sturza a sosit în Capitală. D-nia-sa va merge la Florica, ca să expună primul-ministru istoricul misiunii sale.

Unii confrăți afirmă, că ministrul Austro-Ungar ar fi cerut guvernului un supliment de cercetare medicală asupra cadavrului spânzuratului din Văcărești, care era supus al imperiului vecin.

O parte din locomotivele comandate în străinătate vor sosi în curînd la gara noastră de Nord.

Sănătatea d-lui Willamoff, primul-secretar al legațiunii ruse, este în pericol. Aseară a fost un consult medical.

Justiția a ordonat o nouă cercetare asupra cadavrului d-nei Bărlănu. O comisiune compusă din doctorii Asaki, Babeș, și Șuțu, va face această cercetare.

Nu putem confirma nimic în privința șgomotului, că d. Câmpineanu ar primi legațiunea din Roma.

D-na de Hitrowo a mai amînat plecarea sa în Rusia pentru câteva zile.

Se asigură, că înaintările în armată se vor face la 1 Februarie, când se vor înființa încă câte-va companii.

Nu balul coloniei franceze, ci al câtorva artiști din trupa de la Băile Eforiei, a avut loc Marți în sala aceluși stabiliment.

Licitația publicată pe 22 și 23 Ianuarie, pentru arendarea mai multor moșii ale Statului, s'a amînat pe ziua de 26 Februarie, din cauza alegerilor.

Ieri s'a depus în veșnicul locaș rămașițele actorului Freiwald. D-nii Manolescu și Notara, foști camarazi al repositului, au pronunțat cuvinte de regret pentru pierderea lui Freiwald.

Consiliul comunal al Capitalei s'a declarat în permanență, pentru cercetarea reclamațiilor cu privire la noile liste-electorale.

În Focșani s'a constituit un club militar în casele d-lui Iancu I. Pastia, în care se afla înainte otelul Petersburg sau Hermann, Duminică a fost inaugurarea acestui club, la care a asistat d. general Dona, comandantul divizei locale, toți șefii de regimente de acolo și mare număr de ofițeri de toate gradele.

Cu ocaziunea acestei anagurări s'a espediat, spune *Adevărul*, din partea d-lui general și a întreg corpului ofițeresc o telegramă către M. S. Regele rugându-l respectuos a le acorda înalta favoare de a primi președenția de onoare a acestui club.

Puțin timp după espedierea acestei telegrami, M. S. a respuns d-lui general tot prin telegramă.

Citim în *Renașterea Băcăului*, pe care o primim azi:

Alegerile delegaților la colegiul al treilea a orașului Bacău au fost cea mai nerușinată falsificare a principiului de alegere.

Comisarii în strae civile, sub ordinile unui prefect servil cum n'au mai fost nici odată la Bacău, au jucat de la început până la fînit toată acea tristă comedie prin sergenții de poliție, îmbrăcați asemenea în strae civile, ca și stăpânii lor.

Sergenții fiind și alegătorii indirecți aveau sarcina ca nu numai să aducă fiecare și pe rudele lor, dar că fiecare sergent să se prezinte de 4 și de 5 ori sub numele onora din alegătorii absenți și să depună bilete în urmă pentru delegații desemnați în cabinetul prefectului.

Cărțile de alegători din anul trecut erau în Primărie nedistribuite de atunci cum zice legea, și li-au servit foarte bine în operațiile neonesti din perioada aceasta.

Biletele de vot erau parte de mai înainte scrise de funcționarii comunei.

Mișelii ca în oraș s'au făcut în tot județul Bacău.

Pentru Sâmbătă e anunțată apariția unei gazete umoristice, *Foarfece*, ce se va redacta cu lîna asupra și cu duși în palatul bailor Eforiei.

Ultime Depeși Telegrafice
ALE ROMNIAEI LIBERE.

Viena, 1 Februarie.
La bursa circula șgomotul că d. de Giers ar fi demisionat.

Londra 1 Februarie.
Rusia vrea să încerce a contracta aici un imprumut la primăvară și are de gînd a face în schimb Angliei concesiuni politice.

Londra, 1 Februarie.
Saint James Gazette este informată din Petersburg, că acolo s'a împușcat Duminică un oficer nihilist, care fusese ales prin sorți să atenteze la viața împăratului. Oficierul și-a luat viața mai bucuros, decât să împuște pe țarul.

NOTIȚE LITERARE

Revista Nouă (Nr. 1) are următorul sumar: *Un cuvînt înainte* de B. P. Hasdeu; *Asaki de Minuzio*. — *Hagi-Tudose* de B. de la Vrancea; — *Iertare* (poesie) de Al. Vlahtu; — *Sarea în bucate* (basn) de Perje Ispirescu; — *Plîns de clopot* (poesie) de N. Bileiurescu; — *Câte-va pagini din domnia Fanarioșilor* de Ionescu Gion; — *Teatrul nostru* de D. D. Racovița. — *Portretul* lui Assaki (după Georgescu) și *Nimfa* (după Mirea.)

Revista nouă (Nr. 2) are următorul sumar: *Bucea și căpîntîn* de B. P. Hasdeu; — *Timotei Cipariu* de I. Bianu; — *Limște* (poesie) de Al. Vlahtu; — *Bursierul* de Barbu de la Vrancea; — *Spre seară* (poesie) de V. Bileiurescu; — *Câte-va pagini din domnia Fanarioșilor*; — *Mater dolorosa* (poesie) de B. P. Hasdeu; — *Teatrul nostru* de D. D. Racovița. — *Portretul* lui Cipariu și *Portul de la Câmpulung* (cromolitografie).

BOALELE SIFILITICE

Neputința bărbătească

Vindecă după cele mai noul metode, radical, fără durere și împiedicare; după experiență de 17 ani. Specialist în boalele lumești

Dr. THÖR

Strada Emigrat No. 3, (în dosul școlei militare) intrare din calea Victoriei prin strada sf. Voevozi, (Tramvay). Consultați de la 8 dimineața până la 6 seara. Loc separat de așteptare pentru fiece-are.

EPITROPIA

AȘEZEMINTELOR BRANCOVENEȘTI

Find-că la licitațiunea ținută în ziua de 21 ale corentei lunii, pentru arendarea Viilor Sârbeni, și Șcaeni, din județul Prahova, pe un period de 5 ani, nu s'au prezentat concurenți; Epitropia publică că în ziua de 27 corent se va ține o nouă licitațiune în cancelaria administrației la ora 12, merid; unde se pot vedea și condițiunile în toate zilele de lucru de la ora 10—2 p. m.

BUCUREȘTI. — TIPOGRAFIA CURTHI REGALE, P. GÖBL FU
12, Pașagiul Român, 12,

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea

Vechi de 4 ani, calitate superioare tuturor altor vinuri. — 15 fr. vadra și

ALB DE DRAGAȘANI

din recolta anului 1888. — 15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp.

18, STRADA LIPSCANI 18.

De vânzare casele cu locu din strada Brezoianu Nr. 2 lângă Bulevard.

DOCTORUL NEAGOE

Consultați în toate zilele dela orele 2—3 p.m.,
23, — Strada Dionisie, — 23.

MR. A. KIBRICK

CHIRURGIE DENTISTE

GUÉRIT LES DENTS MALADES

Plombe; Arrache, nettoie et redresse les dents, sans aucune douleur, d'après les meilleurs systèmes, fabrique aussi et pose des dents minérales

EXACTEMENT PAREILLES AUX DENTS NATURELLES

Mr. Kibrick va, pour tout ce qui concerne sa profession, où il est demandé.

Vindecă dinți bolnavi, și plumbuește, și scoate și curăță și îi îndreptă fără nici o durere, după cele mai bune sisteme; asemenea fabrică și pune dinți minerali cu totul întocmai celor naturali.

CALEA VICTORIEI Nr. 36
(Casa Resch, vis-à-vis Teatrul Național)

BURSA DIN BUCUREȘTI

(20 Ianu 1 Februarie 1888).

VALORI	Tirgul liber	Cota oficială Banca Termen
Renta română perpet. 187b.	91	—
Renta română amortisabilă.	98 1/2	—
Renta rom. (rurale convert.)	89	88 1/4
Obl. de stat C.F. Române 6%	—	—
idem 5%	—	—
Imprum. Stern 1864.	—	—
idem Openheim 1866	—	—
idem Oraș București	74	—
idem idem din 1884	—	—
Imp. or. B. cu prime loz fr. 20	37	—
Credit fonciar rural 7%	105	—
idem idem 5%	89 1/2	—
Credit fonc. urb. din Buc 7	102 1/2	—
idem 6%	96 1/2	—
idem 5%	86	86
Credit fonc. urb. din Iași	75 1/2	—
Obl. casei pensiu. fr. 300	215	—
Lozuri otomane	—	—
Panama	—	—
Korinth	—	—
Banca naț. ult. div. 77. 40.	—	1007
Dacia-Rom ult. div. 21 lei.	—	231
Naț. de asig. ult. div. 16.50	—	208
Banca rom. ult. div. fr. 10.	—	—
Soc. rom. de cons. ult. div.	—	—
Soc. Baz. art. ult. div. lei 20	—	—
Soc. rom. de hăr. ult. div.	—	—
Soc. de reas. ult. div. 15 l. a.	—	—
Naț. de asig. ult. div. 94.40	—	—
Soc. de cons. ult. div.	—	—
Soc. de hărție ult. div.	—	—
Agio în bursă	—	17 60
Banca națională a României	—	—
compt 6%	—	—
Avansuri pe efecte 7%	—	—
Avansuri pe lingouri 7%	—	—

Tendința pieței, susținută.

glumet, încheia vorba, zicînd: „te amuză ca un raport financiar”. Și nu era nici unul dela galerie; — cazul e dar curios. Noroc că, fără a-l justifica deplin, se poate explica în puține vorbe.

Francesca lui Silvio Pellico e vestită; — cine a venit însă Marți seara la teatru cu gând să i placă piesa, în sens de distracțiune ușoară a spiritului, a putut vedea că s'a înșelat, și că nu și-a dat seocoteala de cauzele care au stabilit această mare faimă. Ele sunt două: una este numele patriotului italian care a scris piesa; alta este poema în care stă încheagată acțiunea ei. La noi amîndouă aceste cauze dispar: numele lui Silvio Pellico n'are nici un alt răsunet afară de acela de poet, — intuziasmul patriotic e dar zero; — iar cât pentru poemă, din capul locului trebuie să recunoașcă fiececine, până și traducătorul nostru, că fatal trebuie să fie despotobită de frumusețile ei. Orice producțiune în versuri, cât de bine tradusă, pierde mult din valoare, prin faptul că i se ia farmecul limbii; ce devine ea atunci când, după ce că nu e tradusă, tot în versuri, mai este dată, pe d'asupra, într'o proză care o fi păstrînd sensul exact al frazei, nu zic ba, dar nu este corectă ca formă. Nu i vorba de limbă în traducerea de față, deși trebuiesc multe îndreptări și pe acest tărîm, ci e vorba de stil, care nu e românesc. D-nu Dunca va recunoaște, cred, de vom citi împreună traducțiunea d-sale, că de la început până la sfârșit a fost furat de construcțiunea frazei italiene.

Astfel, *Francesca* la noi s'a prezentat goală-puşcă, numai cu scheletul scenariului.

CASA DE SCHIMB

MOSCU NACHMIAS

Nr. 8, în palatul 'Principele Dimitrie Ghika, (Dacia-Romania) Strada Lipscani, în fața noii clădiri a Băncii Naționale.

BUCUREȘTI

Cumpără și vinde efecte publice și face or- ce schimb de monezi

Cursul pe ziua de 21 Ianuarie 1888

Table with columns for 'Cumpără' and 'Vinde' listing various financial instruments like bonds and currencies.

N.B. Cursul este socotit în aur.

domniaoara, caută a se plasa ca guvernanta sau ca profesoară de limba Germană și Română...

IMPORTANT

UNT-DE-LENN

CURAT DE MASLINE de ITALIA SI GRECIA, GARANTAT

Dela 1-30 pînă la 2-30 kilo.

Mare deposit de Coloniale, transit Saci goi.

C. POLYCRONIAD & C° Strada Petrascu-Voda, Nr. 5

LOTERIA BRASILIANA DIN PERNAMBUCO

Autorizată printr'o lege specială purtând data de 25 Mai 1885 Nr. 1842. În profitul copiilor de sclavi născuți liberi de la 28 Septembrie 1871 în provinciile PERNAMBUCO

Vinderea totală a celor 200.000 de bilete ale Marelui Lotării Brasiliane din Pernambuco, ce s'au emis, fiind recunoscută ca imposibilă...

Această loterie este garantată prin legea votată de Adunarea Provincială din Pernambuco.

Fondurile necesare pentru plata câștigurilor sunt depuse la banca națională a Brasiliei. Cele 6 numere care vor câștiga primele principale se vor publica cel mai târziu la 10 Martie 1888...

Tragerea oficială la 28 Februar. 1888.

Table titled 'DETALIUL PREMIELOR' showing prize amounts for different lot numbers.

8.723 premii de 1,952.500 franci

Toți purtătorii de bilete vechi ale Marelui Lotării de Pernambuco sunt invitați în propriul lor interes de a face schimbul acestora în bilete noi...

Trebuie să notăm că tragerea s'a fixat pentru luna Iulie Februarie 1888, pentru a acorda purtătorilor de bilete din Europa și Asia timpul necesar...

Tragerea va avea loc irevocabil la 28 Februarie 1888.

La 70.000 bilete, 8.723 vor câștiga inevitabil, cea ce face probabil de a câștiga un lot la 8 bilete.

Franci 750.000 Franci.

Cei cari doresc să-și procure bilete de aceste trebuie s'o facă cel mai târziu înainte de 30 Ianuarie 1888.

Table listing exchange rates for Franci, Drachme, and Lei.

Numărul de bilete ce rămân de vândut fiind foarte minim, nu putem garanta efectuarea ordinelor ce ne vor sosi prea târziu.

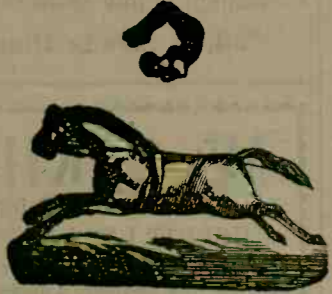
Tresorierul Loteriilor Imperiale din Brasilia Comandorul Luiz de Almeida

Biletele se găsesc și se pot procura numai la corespondenții ziarului 'Le Moniteur de la Chance Universelle din Viena...

MARELE CIRC SIDOLI

Nr. 7, Strada Politiei, Nr. 7.

Astăzi și în toate zilele

Reprezentatiune MARE

Inceputul la 8 1/2 ore seara.

Mercurea și Sâmbăta HIG-LIFE

Duminica și serbatoarea 2 reprezentații la 3 ore și la 8 1/2 ore seara.

In curând debutul celebrului artist Mister ROBERT.

In curând Mister Alfonso și călărețea de școală înaltă d-ra Betti Baus

Cu stimă, TH. SIDOLI, director.

VLADIMIR

CROITORUL CURȚII

BUCUREȘTI - 4, Strada Regala, 4 - BUCUREȘTI

Sub-semnatul anunț Onorabilei clientele, că mi-a sosit pentru Sesonul de Toamnă și Iarnă un nou transport de Stofe Franceze și Engleze...

TRUFE VERITABILE

proaspete din Perigord, calitate extra, cu 20 franci kilo net, aduse franco la gara cea mai apropiată de destinatar.

POUZALGUE, a Vitry lângă PARIS.

Hârtie maclatură (stricată) se află de vânzare la tipografia Curței Regale, Pasagiul Român, Nr. 12.

F. FREUND

CALEA MOȘILOR Nr. 262. RECOMAND: LOCOMOBILE

LOCOMOBILE

Cu aparatul de arșă paie și ori-ce combustibil TREERĂTOARE

Sistem nou cu caț în loc de valsuri, atât locomobile cât și Treerătoare sunt cele mai bune și cele mai renumite din fabrica d-lor

Ransomes Sims & Jefferies

In sfârșit recomand și fabrica mea de reparat mașini agricole bine cunoscute; Mori simple și artistice, Batoase de porumb, Mориșee, Grape de fer și toate rezervele pentru locomobile și treerătoare.

SOCIETATEA DE BASALT ARTIFICIAL SI DE CERAMICA DE LA COTROCENI

Strada Dómnei Nr. 14, Bucuresci, casa moștenitorilor F. Göbl.

SPECIALITATI MEDICAMENTOASE

BUCUREȘTI Strada Lipscani I. A. CIURA, farmacist BUCUREȘTI Palatul 'Dacia', APROBATE DE ONOR. CONSILIU MEDICAL SUPERIOR

PROTOXALATUL DE FER CIURA. Acest feruginos se poate întrebuința cu mare succes contra cachexiei urbane...

PROTOXALATUL DE FER CIURA reanimă și vivifică bătrânețea, sustine vederea la etatea unde ea se turbură și slăbește.

PROTOXALATUL DE FER CIURA combate asemenea și afecțiunile mucoase vaginale și uterine...

Instrucțiunea acompaniază fie-care flacon. PRECIUL 2 LEI.

Pastile de chlorat de potasă

Specific contra boalelor de gât, maladiilor vocii, inflamațiilor și ulcerățiilor gurei, contra anginei a scorbutului și a salivăției mercuriale.

Fie-care cutie poartă instrucțiunea. PRECIUL 2 LEI.

Depoul principal la FARMACIA NAȚIONALĂ, strada Lipscani, Palatul Dacia-Romania; în detalii la cele mai multe farmacii din țară.

REUMATISMUL

Podagra, Durerile de șale, Răcelile diferite, nevralgiile, etc. Se vindecă prin Esența Anti-reumatică Ciura. — Prețul 4 lei. DEPOSIT: FARMACIA NAȚIONALĂ, STR. LIPSCANI, Palatul Dacia-Romania, București.

DAVID ADANIA

AGENT DE PUBLICITATE

BUCUREȘTI

Nr. 6. - Strada Corbului. - Nr. 6.

Primește anunțuri, inserții și reclame, pentru ziarul România Liberă și pentru or-care alt ziar din țară și străinătate.

SURZENIA

Recomandăm cu tot distinsul persoanelor lovite de zurzenie Microfonul auricular IPERCEPTIBIL inventat de d. doctor MAINE din Paris...

D. B. ARVENESSO

fost Președinte de Tribunal și Consilier al Curții apelative din București.

imbrățișând cariera de avocat, se însărcinează cu susținerea proceselor înaintea tuturor instanțelor judecătorești din țară...

14, Calea Victoriei, 14.

Consultațiuni de la 9-11 ore a. merid.

I. IONESCU

- FRISER -

50, Calea Victoriei, 50

vis-à-vis de Pasagiul Român

Mare asortiment de tot felul de parfumerii veritabile și articole de toaletă.

PRIMA FABRICA ROMÂNĂ

DE

CARTONAGE DE LUX

PENTRU

FARMACII, CONFISEURI, PARFUMEURI, etc, etc.

- BUCUREȘTI -

Strada Doamnei, Nr. 8, (casele d-lui Maior Mișu)

Aducând din străinătate oameni speciali și mașini de cel mai nou sistem pentru confecționarea sus ziselor articole...

Cu toată stima

M. LITTMAN.

Un tânăr având cunoștințe de contabilitate, dorește a găsi un loc la vreo prăvălie, fabrică, moșie, etc. - A se adresa la redacție.

„NATIONALA”

SOCIETATE GENERALA DE ASIGURARE - IN BUCUREȘTI -

Aprobată prin decret regal Nr. 225 din 25 Ianuarie 1885.

CAPITAL SOCIAL 6.000.000 Lei

Prima emisiune 3.000.000 lei deplin vărsați 15.000 acțiuni de lei noi 200 fie-care, din care 1.000.000 lei specialmente afectați ca fond la garanție pentru ramura asigurărilor asupra vieții.

Reserva de premii și fond rezervă 850.000 lei

„NATIONALA”, asigură: I. In contra daunelor de Incendii. II. In contra daunelor de grindină (piatră). III. In contra daunelor de Transport precum și Valori. IV. In contra spargerei geamurilor, oglinzilor etc. V. Face asigurare asupra vieții.

A) CAPITALURI FIXE IN CAZ DE DECES - Cu participare de 7%, din beneficiu în combinațiunile următoare: asigurării asupra vieții uneia sau a două persoane, asigurări temporale, asigurări mixte și asigurări mixte cu capital dublu.

B) CAPITALURI IN CAZ DE VIAȚA. - Combinațiunile următoare: Asociațiuni mutuale de supra-viețuire. Asociațiuni în grupuri de 12 ani pentru copii de la 2 ani jum. până la 9 inclusiv; Contra asigurării capitalului fixe pentru Dote, fără contra asigurării și rente viagere în diferite combinațiuni.

Până la finele anului 1885 „Nationala”, a realizat în diferite ramuri de asigurări ca premii aproximativ 10,000,000 lei n., și a plătit ca despăgubiri aproximativ 7,500,000 lei n.

DIRECȚIUNEA GENERALA

Strada Doamnei, Nr. 12.